

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 302/10
22.09.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Р.Ђ. из П., чији је пуномоћник М.М., адвокат из П., против тужене Ј. а.д. ... из П., коју заступа Г.Ј., адвокат из П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Пожаревцу Гж1 бр. 326/08 од 23.12.2008. године, у седници одржаној 22.09.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Пожаревцу Гж1 бр. 326/08 од 23.12.2008. године, па се ОДБИЈА жалба туженог као неоснована и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Општинског суда у Петровцу на Млави П1 бр. 13/08 од 23.06.2008. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Петровцу на Млави П1 бр. 13/08 од 23.06.2008. године поништено је као незаконито решење туженог од 22.08.2006. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду са 22.08.2006. године, а тужени обавезан да тужиоца врати на рад и распореди га на послове који одговарају његовој стручној спреми и радним способностима. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка од 59.000,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Пожаревцу Гж1 бр. 326/08 од 23.12.2008. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев за поништај решења туженог од 22.08.2006. године и враћање тужиоца на рад, као и за накнаду трошкова поступка, док је ставом другим изреке обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 28.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, с предлогом да се ревизија одбаци као недозвољена или одбије као неоснована

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/04), који се примењује на основу члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 111/09) и нашао да је ревизија тужиоца основана због погрешно примењеног материјалног права.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био запослен код туженог на радном месту благајника по уговору о раду закљученом 14.09.2004. године. Дана 09.08.2006. године тужени је понудио тужиоцу закључење анекса уговора о раду, којим се мења основни уговор на начин што се тужилац распоређује на послове продавца у малопродаји у продавници у С., уз право на минималну зараду за стандардни учинак и пуно радно време и уз право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене стварних трошкова путовања на релацији П. - С. и обратно. У остављеном року од осам дана за изјашњење, тужилац није прихватио понуду, због чега је донето побијано решење о отказу уговора о раду применом члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду. С. је удаљен од П. 38 км, а превоз на овај релацији обавља Л. а.д. из П., чији аутобуси према редовном реду возне путују сат и петнаест минута, а поласци из П. за С. су према реду возње превозника у: 5,40 часова, 10,30 и у 14,00 часова (што значи да у С. стижу у 6,55, 11,45 и 15,15 часова), док повратна линија из С. за П. креће у: 5,45, 12,15 и 15,15 часова (што значи да у П. стиже у 7,00 часова, 13,30 и у 16,30 часова). Ова међумесна линија не саобраћа суботом, недељом и државним празником. Такође је утврђено да је продавница туженог у С. радила до 01.06.2005. године, после чега је затворена, при чему тужени није доставио било какав доказ да је продавница поново отпочела са радом. У периоду док је радила (дакле до 01.06.2005. године), продавница је радила сваког радног дана од 07,00 до 19,00 часова, без обзира на годишње доба, и суботом од 07,00 до 14,00 часова.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном одлуком је поништено решење туженог као незаконито и усвојен захтев за реинтеграцију. Другостепени суд је преиначио првостепену

пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да су испуњени услови из члана 179. тачка 7. Закона о раду, јер је одбијањем запосленог да са послодавцем закључи анекс уговора о раду, остварен овај отказни разлог; због чега сматра да је побијано решење туженог законито.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Наиме, тужиоцу је понуђено закључење анекса уговора о раду којим му је понуђена измена уговорених услова рада, ради премештаја у друго место рада код истог послодавца, што представља овлашћење послодавца из члана 171. став 1. тачка 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 и 61/05), али наведена понуда послодавца мора бити у складу са чланом 173. истог Закона. Члан 173. Закона о раду прописује да запослени може бити премештан у друго место рада ако је делатност послодавца такве природе да се рад обавља у местима ван седишта послодавца, односно његовог организационог дела (став 1. тачка 1. овог члана) иако је удаљеност од места у коме запослени ради до места у које се премешта на рад мање од 50 км, а организован је редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада, те му је обезбеђена накнада трошкова превоза у висини цене превоза карте у јавном саобраћају (тачка 2. став 1. овог члана). Премештање запосленог у друго место рада, ван случајева предвиђених ставом 1. овог члана, може се вршити само уз пристанак запосленог (став 2. члана 173. Закона).

Према томе, како је у конкретном случају, утврђено да је тужени имао продавницу у С., где је извршио распоређивање тужиоца, али да је та продавница престала са радом још 01.06.2005. године, а да о евентуалном наставку рада исте тужени није доставио доказе, нити је пак доставио доказ о прибављању решења надлежног органа о испуњењу минимално – техничких и других услова за обављање промета робе у овом пословном објекту; то Врховни касациони суд налази да нису били испуњени услови из члана 173. став 1. тачка 1. да тужилац буде премештен у С., у којем тужени није имао објекат у коме се обавља делатност. Обзиром да продавница тада није радила, нити је постојало решење о испуњености услова за поновно обављање делатности у овом објекту, према Закону о условима за обављање промета робе, вршењу услуга у промету робе и инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр. 39/96 ... 101/05).

Поред наведеног, радно време продавнице, у време док је радила било је од 07,00 до 19,00 часова сваким радним даном, а суботом од 07,00 до 14,00 часова. Имајући у виду утврђени ред вожње саобраћајног предузећа које саобраћа на овој линији, тужиоцу не би био организован редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада, посебно имајући увиду време поласка последњег аутобуса из С. за П., док суботом превоза нема. То значи да за премештај тужиоца у С. на друго радно место нису испуњени ни услови из члана 173. став 1. тачка 2. Закона о раду. Одредбом става 2. истог члана, прописано је да запослени може да буде премештен у друго место рада, ван случајева из става 1. овог члана, само уз свој пристанак.

Како у конкретном случају нису били испуњени услови за премештај на друго радно место из члана 173. став 1. тачка 1. и 2. Закона о раду (ЗОР) то је погрешан закључак другостепеног суда да је тужилац био у обавези да да сагласност и потпише анекс уговора о раду. Управо одредба става 2. члана 173. ЗОР тужиоцу као запосленом, даје право да одбије сагласност за закључење анекса јер нису били испуњени услови из члана 173. став 1. ЗОР, у моменту давања понуде за закључење анекса.

Овлашћење туженог као послодавца да тужиоцу као запосленом понуди измену уговорених услова рада применом члана 171. став 1. тачка 2. Закона о раду, условљено је испуњеношћу услова из члана 173. истог закона, што је у конкретном случају изостало. Следствено томе, ни одбијање запосленог за закључење оваквог анекса уговора о раду, није могло бити санкционисано отказом уговора о раду, применом члана 179. став 1. тачка 7. Закона, што побијано решење туженог чини незаконитим, како је то првостепени суд правилно закључио.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, али му ови трошкови нису досуђени, обзиром да исте није тражио у смислу члана 159. става 1. и 2. ЗПП.

На основу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа – судија,

Власта Јовановић, с.р.